

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/22441,Grupa-Luxus.html>
19.05.2024, 05:05

Grupa Luxus

Hasło wydrukowane w **Tom III**

Grupa Luxus, grupa artystyczna działająca w polskiej sztuce od 1981. Powstała w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych we Wrocławiu, w pracowni prowadzonej przez Konrada Jarodzkiego, podczas okupacyjnego strajku solidarnościowego ze studentami radomskiej WSI oraz ws. uchwalenia ustawy o szkolnictwie wyższym (23 XI – 13 XII 1981). Pocz. funkcjonowała jako grupa towarzyska, w II 1982 przekształciła się w zespół tworzący metodą składkową art-zin „Luxus”, od którego została przejęta nazwa grupy. Pierwszy skład tworzyli: Ewa Ciepielewska, Bożena Grzyb-Jarodzka, Paweł Jarodzki, Andrzej Głuszek, Jerzy Głuszek, Piotr Gusta, Artur Gołacki, Andrzej Jarodzki. Współpracowali: Piotr Kłosowicz, Krzysztof Kłosowicz „Kaman”, Marek Puchała.

„Luxus” ukazywał się regularnie w małych nakł. do 1986, kiedy grupa zaczęła regularnie uczestniczyć w wystawach, a w jej prezentacjach upowszechniły się takie strategie jak instalacja, enwiroment, obiekt i malarstwo. W pracowni grupy w PWSSP powstała nieformalna wrocławska szkoła szablonu, który od poł. I. 80. stał się w formie graffiti jednym ze środków wyrazu uczestników młodzieżowych ruchów alternatywnych (m.in. Ruch WiP i Pomarańczowa Alternatywa) i istotnym elementem trzeciego obiegu. Ważną rolę w budowaniu wizerunku grupy odgrywała współpraca z progresywnym środowiskiem muzycznym, podczas wernisaży występowały zespoły Miki Mousoleum, Kormorany oraz Maciej Maleńczuk, Musk, Andrzej Dziubek z De Press i Olga Sz wajger.

Sztuka tworzona przez „Luxus” stanowiła komentarz do zbiorowych fantazji nt. niedostępnych dóbr materialnych, fetyszy zbiorowej wyobraźni i ideologii. Grupa prowokacyjnie przeciwstawiała im wartości maksymalne, takie jak miłość i wolność. Szczególnie malarze P. Jarodzki, B. Grzyb-Jarodzka i E. Ciepielewska zaważyli na odbiorze grupy, tworząc cykle

przedstawień podziwianych przez kulturę masową ikon zachodniej kultury, kontrkulturowych idoli i nawiązujących do pop-artu multiplikacji obrazów należących do kanonu sztuki światowej.

W różnych okresach grupę tworzyli: E. Ciepielewska, Marek Czechowski, A. Gołacki, B. Grzyb-Jarodzka, P. Gusta, Jacek Jankowski, P. Jarodzki, Jerzy Kosałka, Szymon Lubiński, Małgorzata Plata i Stanisław Sielicki. Przejściowo z grupą współpracowali również m.in. J. i A. Głuszek, Andrzej Dakszewicz, A. Jarodzki, Krzysztof Kubiak, Zbigniew Olchowik.

Pierwsze wystawy grupy to *Prawdziwy Luxus* (Galeria Poniedziałek, Wrocław 1984), *Legendarny Luxus po raz pierwszy w Warszawie*, (Galeria Pokaz, Warszawa 1985) oraz *Pokaz prawdziwego Luxus* w galerii BWA Arsenał w Białymstoku 1986. Grupa uczestniczyła w znaczących wystawach dekady I. 80 i 90., takich jak: *Ekspresja lat 80.* (BWA, Sopot 1986), *Co słychać?* (Zakłady Norblina, Warszawa 1987), *Epitafium i siedem przestrzeni* (Zachęta, Warszawa 1991). Najintensywniejszy okres działalności Luxus zamknęły monumentalne wystawy *Miłość to nie wszystko* (PGS Sopot 1993), *Make Love or War* (BWA Kraków 1994) i *Róża mózgow* (BWA Wrocław 1995). Ponad dekadę późn. Luxus uczestniczył w kilku ważnych prezentacjach przekrojowych, m.in. *Republika bananowa* (BWA Wałbrzych 2008), *Mógłbym żyć w Afryce* (Witte de With, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, BWA Wrocław 2009) i *Pokolenie 80.* (Muzeum Narodowe w Krakowie 2010). W 2013 roku w Muzeum Współczesnym Wrocław odbyła się monograficzna retrospektywa grupy *Magazyn Luxus*, prezentująca malarstwo i najbardziej znane z zachowanych wspólnych realizacji formacji: art-zin „Luxus”, *Miasto Luxus*, *Drzwi i Wyroby o przedłużonym okresie trwałości*. Wydarzenie to rozpoczęło nowy okres aktywności grupy, która jako Luxus zrealizowała liczne performansy m.in. instalacje z cyklu *Luxus w stylu amerykańskim – 3 metry ponad prawem* w BWA w Zielonej Górze (XI 2013 – III 2014) i w galerii Studiu BWA we Wrocławiu (14 XII 2013) oraz performans z udziałem grupy muzycznej Kormorany i Miry Boczniewicz pt. *Luxus podnosi Polskę* podczas 14. Przeglądu Sztuki Survival we Wrocławiu (2016). Historię i działalność artystyczną grupy

udokumentowano w monografii książkowej Anny Mituś i Piotra Stasiowskiego pt. *Agresywna niewinność. Historia grupy Luxus* (2014) oraz w filmie dokumentalnym pt. *Luxus. Prosta historia* (2017) w reż. Agnieszki Mazanek.

Anna Mituś

[Region Dolny Śląsk, Wrocław](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)